

Esquivar la mort -o voleiar-la.

Projecte expositiu 2024-2025

Bilal Dídac P. Lagarriga

Galeria H2O (Barcelona)

Una exposició? Un disc amb referències a una novel·la? ¿Una vídeoinstal·lació al costat d'una sessió de Dj? ¿Una traducció, un poemari, un article al diari, una sèrie de fotografies? Per a mi les disciplines artístiques són com diferents tipus de paisatges on estar, condicionat pel lloc i alhora formant-ne part: literatura, música, fotografia, el desert, la neu o una gran ciutat per on vagarejar. El vagareig –més enllà del sedentarisme o el nomadisme. Mer error, sense pertinença, sense afany de pertinença.

Diu Jonas Mekas: "La humanitat va passar per períodes de nomadisme i sedentarisme. Reté aquestes característiques fins avui. Jo mateix, per exemple, en moltes àrees com la religió, les idees i el meu estil de vida, soc un nòmada, mentre que la majoria de les persones que m'envolten són sedentàries en les tres àrees".

Mekas marxa d'una idea, per exemple, quan aquesta ja s'asseca o no té prou aliment i es veu obligat a buscar-ne d'altres que l'omplin. El sedentari no es mou perquè amb aquella idea -o religió o manera de viure- ja en té prou mentre que el nòmada marxa quan ja no hi ha prou aliment. Al marge d'aquestes dues figures, n'hi ha una altra: qui erra. A l'errant no l'empeny aquest afany de supervivència: erra per les tres àrees de Mekas amb intrusions i tastets aquí i allà, sense compromís, sense aferrar-s'hi. Tot hi val / res és prou.

Cadascun dels meus treballs concretats (sigui una novel·la, un poemari, un disc, un vídeo o una sèrie fotogràfica) és fruit d'aquest error, d'aquest passar lent per un paisatge determinat. A la vegada, són el resultat d'una convocatòria. Convocar a l'hora d'escriure –convocar situacions, mirades, diàlegs, situacions, entorns–, convocar sons perquè es parlin per generar "cançons", convocar una àmplia varietat de músiques per a una sessió enregistrada de dj. I en aquest donar i rebre, ser convocat: aquella veu que t'interpel·la i que no saps com acaba apareixent en una narració, aquella imatge que et crida per esdevenir fotografia o vídeo, aquells sons que s'escolen per la finestra –un ocell, l'afilador, un plor– i passen a formar part de la melodia entre tons electrònics i bucles d'instruments arcaics. El procés creatiu el visc, l'experimento com aquesta convocatòria constant on cada paisatge/disciplina condiona i facilita, modela l'ampli ventall de referències.

A més de convocar, l'altre terme important és la constel·lació. La reunió d'elements convocats es constel·len per acabar en un llibre o un disc, illes dins d'un arxipèlag. La constel·lació ara s'anomena "exposició" i ocupa un espai (en aquest cas la Galeria H2O) per convocar gent i afegir una nova capa de relació. Crec que la presentació en públic és important perquè passo a formar part del teixit –el que lleigeixo, el que escolto, m'inspira i m'interpel·la, m'emociona i em canvia i quan presento treballs m'integro en aquest procés de donar i rebre.

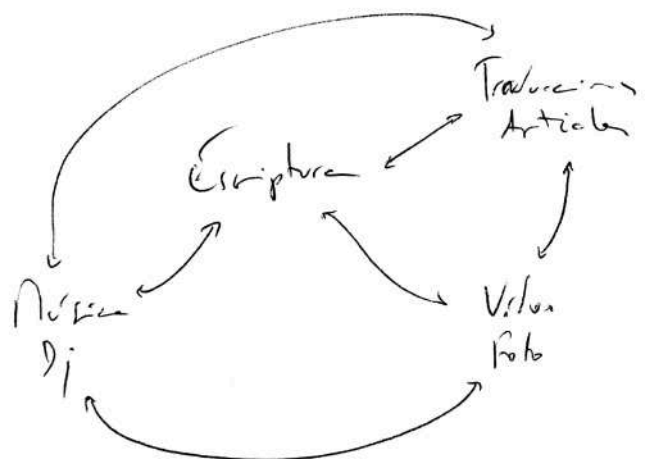
Parlo en primera persona, però ¿on acaba aquest "jo" i, sobretot, on comença? Les múltiples veus, geografies, creences, pràctiques, ancestres i temporalitats que convoco i ens convoquen com a intent d'esquivar la mort -o voleiar-la.

Esquivar la mort -o voleiar-la. Part 1

Bilal Dídac P. Lagarriga

Galeria H2O (Barcelona)

Dissabte 27 d'abril de 2024



-Pianomar (novel·la)

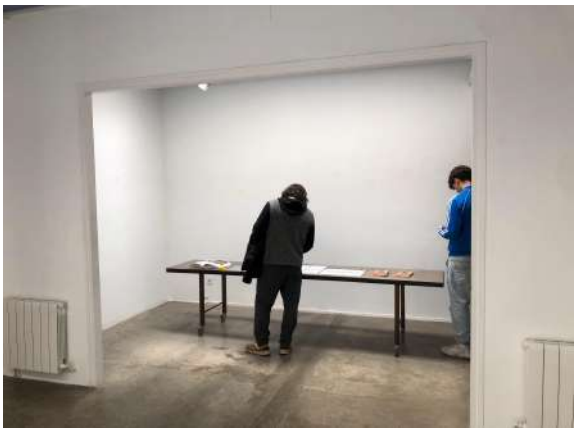
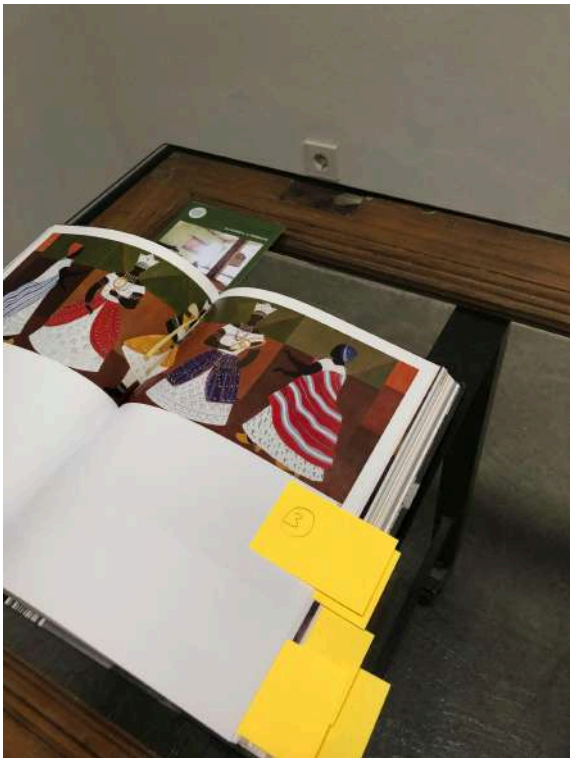
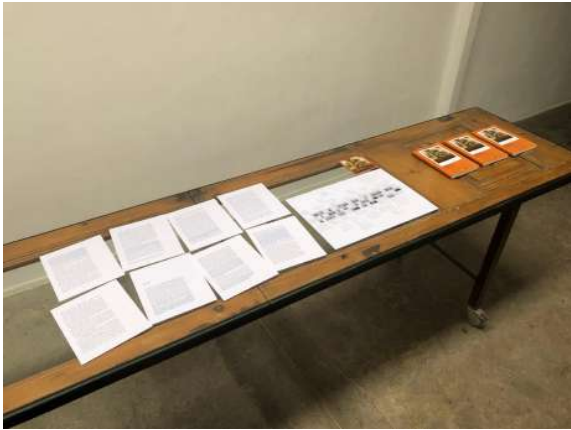
-Pianomar (mixtape)

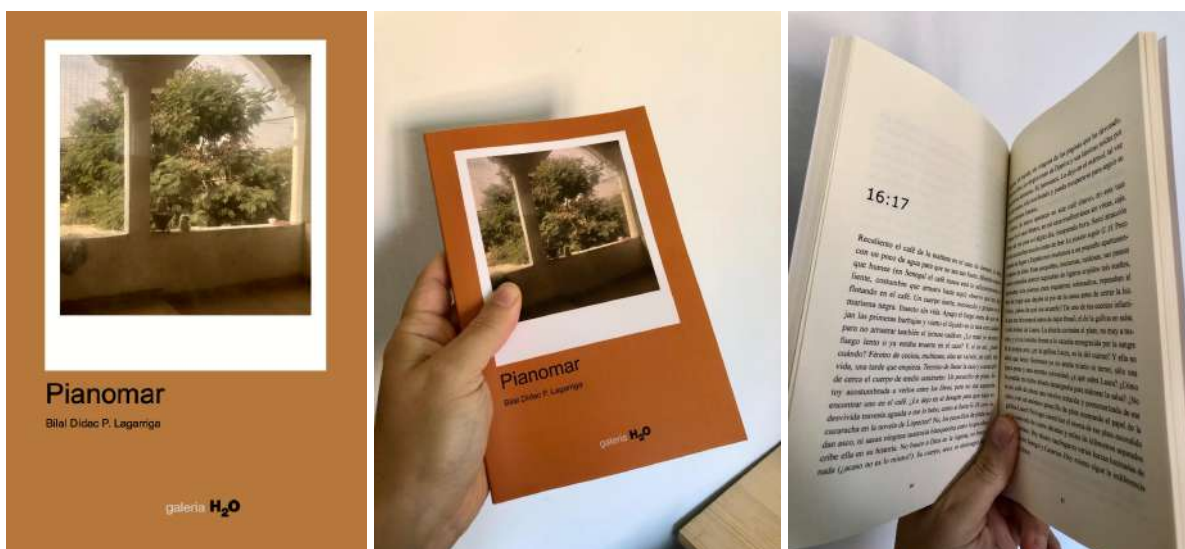
-Djanira, a tribute (disc)

-In-vers (vídeo)

-Estranger d'aquí (sèrie de fotografies)

-Estranger d'aquí (llibre de cròniques i fotografies)





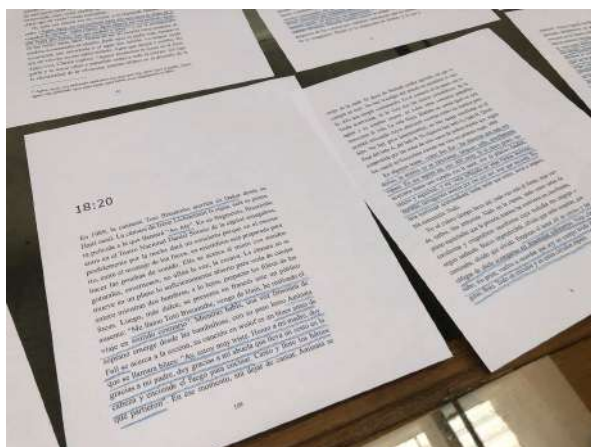
Pianomar (novel·la)

Idioma: castellà. Editorial: Galeria H2O. Pàgines: 155. PVP: 10€

¿Qué ocurre cuando la pintora brasileña Djanira da Motta e Silva y la diva del jazz africano Aminata Fall dialogan con Clarice Lispector y María Zambrano mientras, de fondo, suena el piano puntillista de la compositora iranosueca Shida Shahabi?

Una novela entramada entre el documento y la ficción que resigue los infinitos vínculos artísticos entre América, África y Europa a través de Djanira, escritora nacida en Brasil y emigrada de niña a Barcelona, cuya vida se entrecruza con la de la joven senegalesa Aissatu, poeta en ciernes todavía en el instituto y vecina de la ciudad santa de Tuba.

Un esbozo atlántico de ecos mediterráneos. Un canto a la resiliencia, a la contemplación, a la escucha.



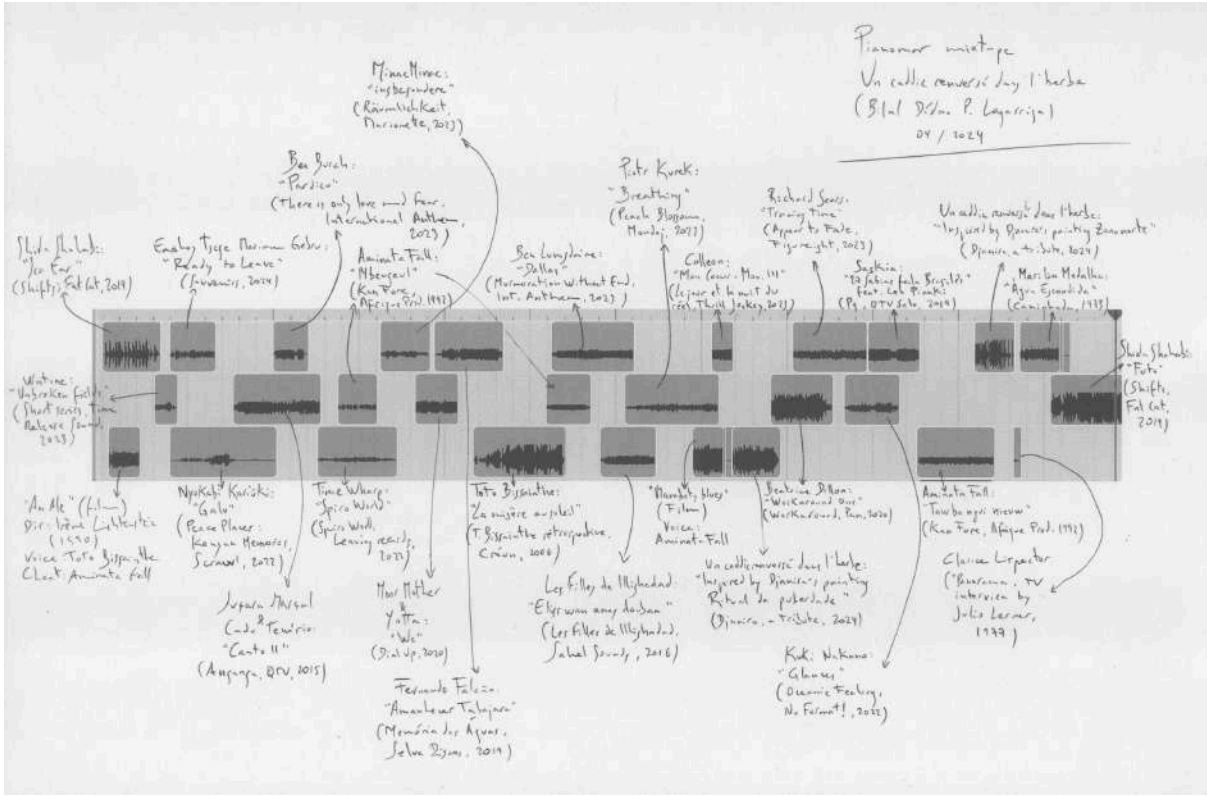


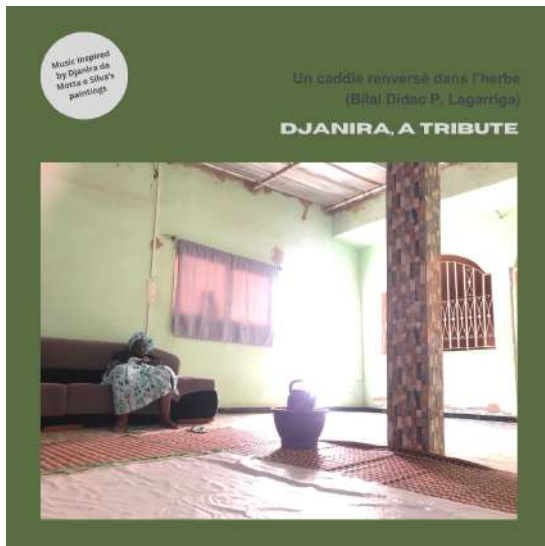
Pianomar (mixtape)

Durada: 1 hora. Estils: electrònica, experimental, Brasil, piano minimalista, jazz oestafriçà.

Publicació a Mixcloud: https://www.mixcloud.com/bilal_didac/pianomar-mixtape/

Sessió de Dj amb les diverses músiques citades a la novel·la Pianomar com Shida Shahabi, Aminata Fall, Marília Medalha i Toto Bissainthe amb altres músiques d'Emahoy Tsege Mariam Gebru, Juçara Marçal, Moor Mother, Richard Sears, Koki Nakano, Fernando Falcão, Colleen, MinaeMinae, Time Wharp, Ben Lumsdaine, Bex Burch, Nyokabi Kariuki.

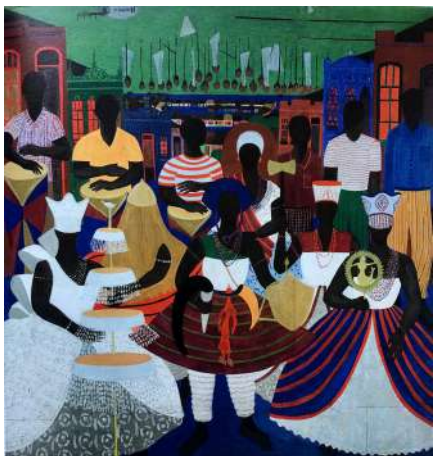




Djanira, a tribute (disc)

Música d'Un Caddie Renversé dans l'Herbe (aka Bilal Dídac P. Lagarriga) inspirada en 14 quadres de Djanira da Motta e Silva com a resultat de la Beca Barcelona Crea 2022 (digital a les plataformes i per comprar a Bandcamp). L'experimentació sonora, els sons electrònics i alguns instruments i ritmes tradicionals (berimbau, mbira, flauta, kalimba) es combinen per esbossar un homenatge a aquesta artista que entre 1940 i 1977 va plasmar d'una manera molt personal a la pluralitat del poble brasiler.

<https://uncaddierenversdanslherbe.bandcamp.com/album/djanira-a-tribute>



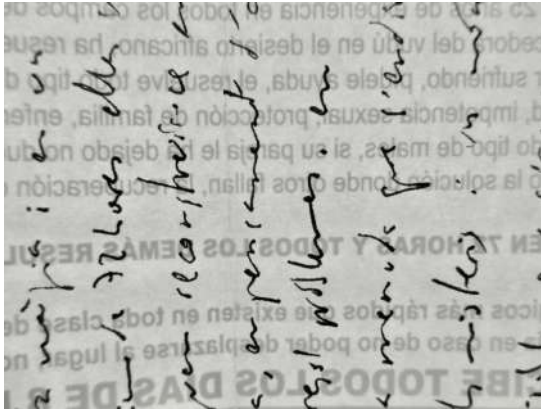


In-vers (vídeoinstal·lació)

Projecció monocal, vídeo sense so, 6', 2024.

¿Lloc intermedi, diàleg vida/mort, meditació, exercici diari, reclusió, misticisme, inframon, malaltia mental, dansa íntima, rutina quotidiana, vagareig, possessió, djinns, metàfora del pensament, plasmació de la interioritat, crítica al patriarcat? Aquestes i més hipòtesis, o totes alhora, arran de la contemplació d'una dona i el seu moviment reiteratiu.

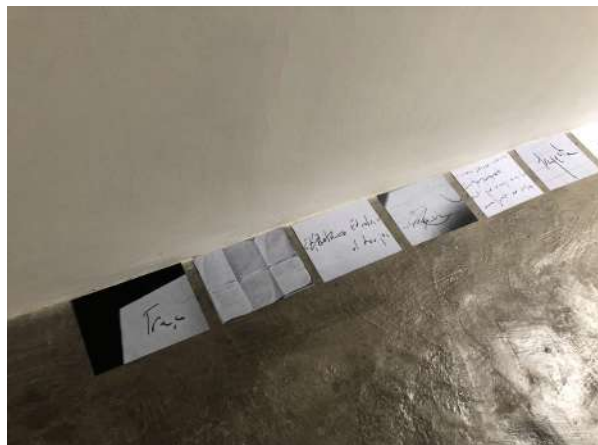
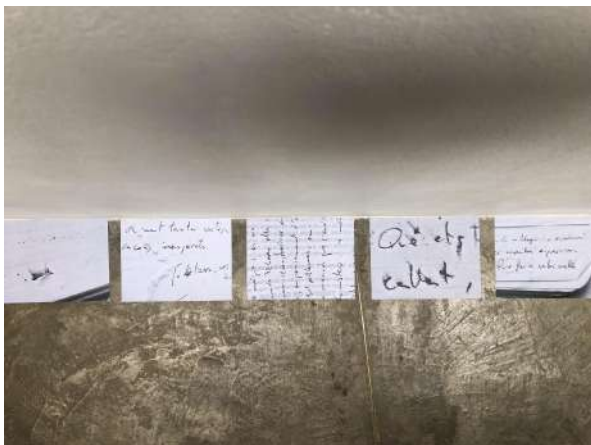


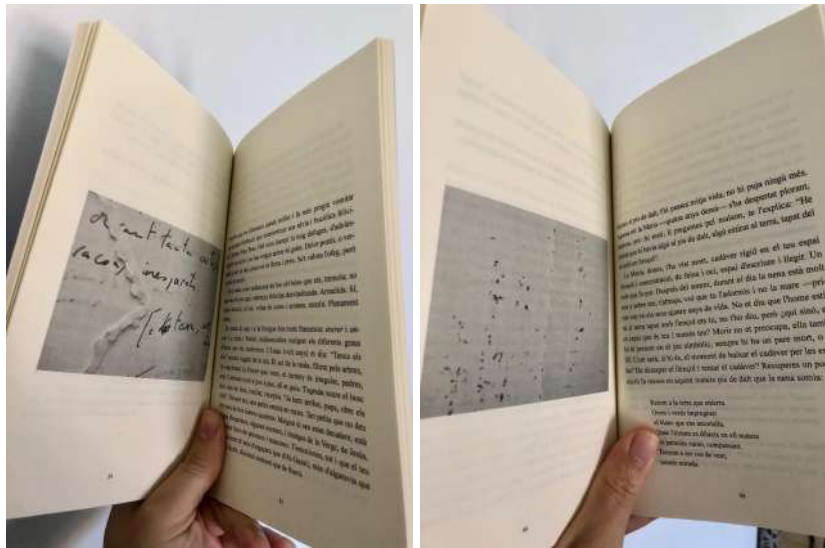


Estranger d'aquí (Sèrie fotogràfica)

21 fotografies, 15x20, b/n.

L'art cal·ligrafic implica composició, estètica, formalitat. Aquí, però, hi ha un desplaçament, com si la mateixa cal·ligrafia visqués totes les dimensions del verb "errar" sense diferenciar entre el contingut del text i la seva forma: lletres que marxen, s'esborronen, taques que esdevenen notes per després esdevenir cròniques (que formen el llibre *Estranger d'aquí*). Cal·ligrafia que no neix d'una intenció estètica, però que crida a ser fotografiada, a contemplar-la.





Estranger d'aquí. Crònica d'un vaivé (llibre)

Idioma: català. Editorial: Galeria H2O. Pàgines: 121. PVP: 10€

Com a contrapès a l'elogi generalitzat de les trajectòries en ascens i les reivindicacions identitàries, Lagarriga es proposa escriure la crònica d'un vaivé, el seu, fruit d'una vida marcada pels girs inesperats, la curiositat intel·lectual, les intrusions en terrenys desconeguts i una intensa satisfacció de caminar pels marges.

A partir d'una sèrie d'anotacions autobiogràfiques, hi trobem reflexions sobre qüestions entrelaçades, com les nocions d'estrangeria i de no pertinença; el paper central de badar i vagarejar; l'ambivalència de viure entre cultures i religions; l'aprenentatge que aporta la criança; els records d'una infantesa en solitud o l'escriptura i la lectura enteses com a recurs vital. La crònica inclou també diverses fotografies de les mateixes notes (com un retorn a l'etimologia de "nota": taca) i d'una cal·ligrafia que serpenteja, com els pensaments –i la vida– del propi autor.



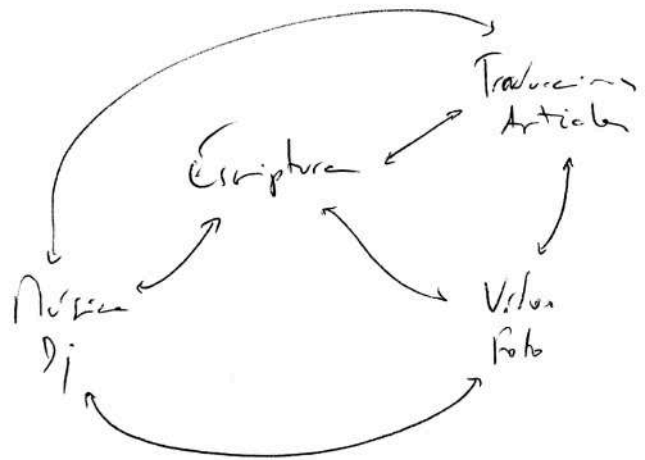


Esquivar la mort -o voleiar-la. Part 2

Bilal Dídac P. Lagarriga

Galeria H2O (Barcelona)

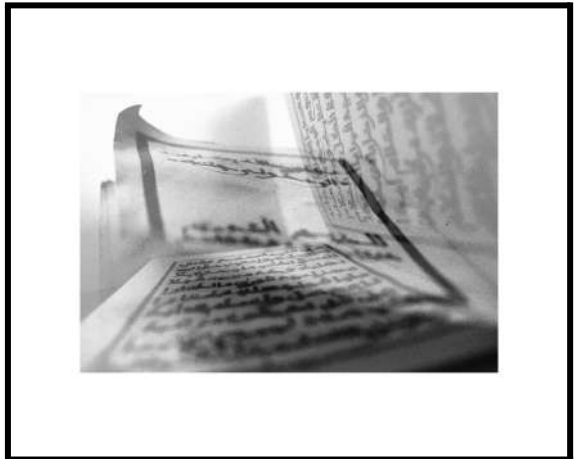
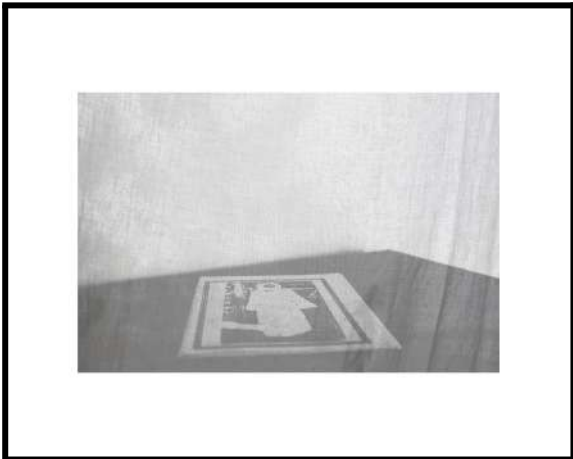
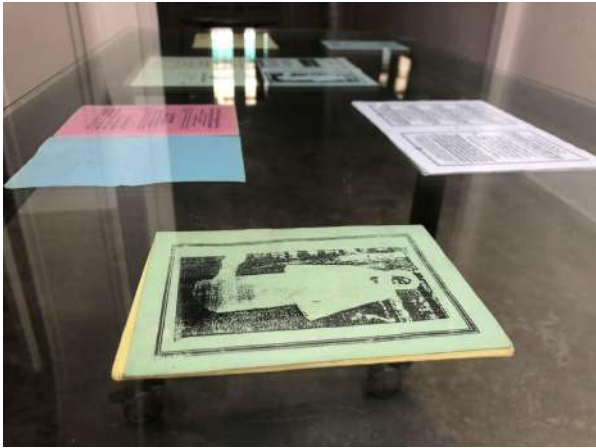
Dissabte 16 de novembre de 2024

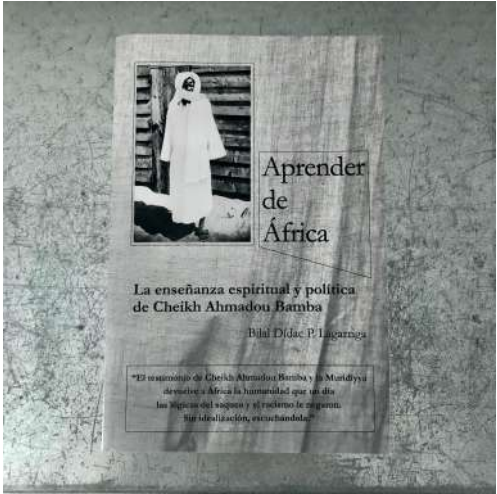
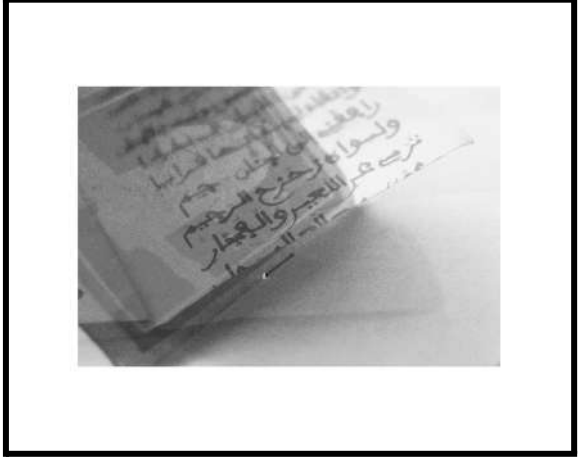


-Middad (sèrie de fotografies + llibrets)

-Por i parafernàlia (llibre de poesia/assaig)

-Mbacke (SN), 25/01/2023, around 5 am (disc + audició)





Middad (Sèrie fotogràfica)

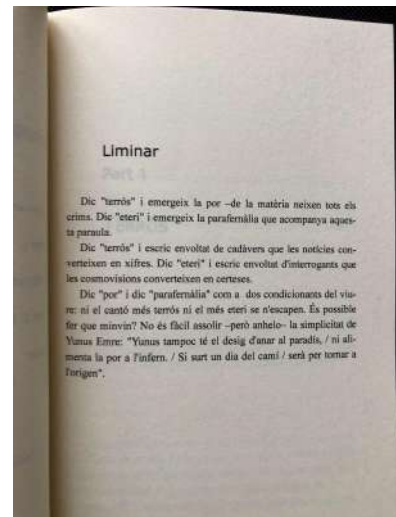
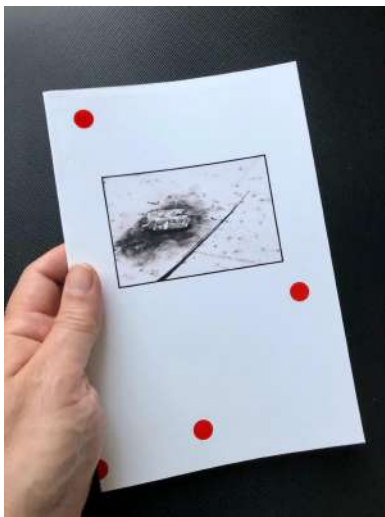
14 fotografies + llibrets, b/n.

En àrab, la paraula *middad* (“tinta”) té l’arrel triliteral *m-d-d*, que dona també el terme “extensió”. És a través de l’escriptura que ens estenem i és la mateixa escriptura, feta de tinta, la que no s’atura.

En aquesta sèrie de fotografies en blanc i negre, el concepte de tinta en moviment pren cos a partir de les publicacions senzilles, normalment en fotocòpies i grapades, dels escrits del místic senegalès Cheikh Ahmadou Bamba (1853-1927). Aquests petits llibrets es venen als mercats i en paradetes ambulants i són, en si mateixos, objectes de culte o de protecció, a més del seu contingut poètic i didàctic, i normalment van presidides per la imatge del propi Bamba (una fotografia de cos sencer que alhora esdevé icona). De tota la seva obra (i vida) en parlo al llibre *Aprender de África* (2022), que és també un complement de “Middad”.

Amb la càmera faig una altra lectura d’aquests llibrets, m’hi acosto de manera intuïtiva a través del que es veu però, sobretot, de tot allò que n’emana o m’interpel·la: poemes mal impresos, sovint tallats per on no toca, amb grapes rovellades i cantonades doblegades. Malgrat això, segueixen transmeten un missatge digne, com la majoria dels cossos lectors dels propis llibrets.

La sèrie consta d’una col·lecció d’aquests llibrets comprats als mercats del Senegal i de fotografies en blanc i negre, totes elles imatges realitzades a partir de diverses fotografies sobreposades d’aquests llibrets.





Por i parafernàlia (llibre de poesia-assaig)

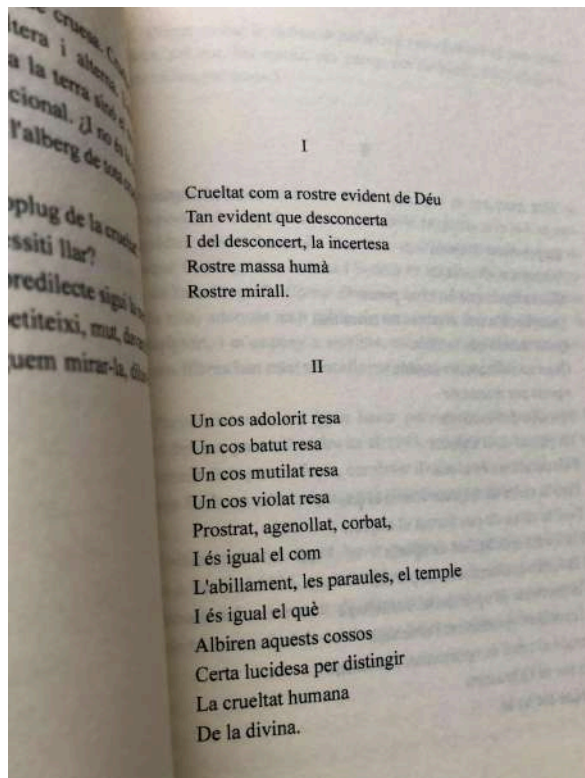
Idioma: català. Editorial: Galeria H2O. Pàgines: 76. PVP: 10€

Esriptura exaltada però no gaire, esbiaixada i amb dubtes, minada de dubtes.

Intent desdibuixat, pàgina rebregada.

Guerres i altres desastres, tots els desastres, que vull filtrar a través de l'escrit, que vull entendre i respondre de certa manera, que vull i no puc.

I deu ser aquest mig voler, sense grans conclusions, aquestes mitges tintes que no serveixen per a pancartes, que m'ensorren en un gris pantanós. Gris que esborrona, gris d'insomni, gris desubicat.





Mbacke (SN), 25/01/2023, around 5 am (disc digital)

Publica: Presque Tout (França), 06/2024. Durada: 30:08

Vaig fer la gravació des de la meva habitació a Mbacke (Senegal) al voltant de les 5 de la matinada. Feia calor i tenia la finestra oberta, vaig prémer el botó de *Rec* i em vaig quedar al llit. Des de la megafonia dels molts minarets es començava a despertar el veïnat (amb l'ajuda del cants dels galls) per a la primera pregària. Tornant a escoltar l'enregistrament, em va sorprendre un bucle musical que es manté gairebé tot el temps des d'un minaret llunyà, i que dilueix encara més la frontera entre la nit i el dia, el somni i el despertar, la realitat i la imaginació.

El disc l'ha publicat en format digital el segell francès Presque Tous dedicat als paisatges sonors. Per a l'exposició en faré una audició comentada.

Totes les vendes van a "les Soulevements de la Terre", una organització francesa que lluita per causes ecològiques. Disc disponible a:

<https://presquetout.bandcamp.com/album/mbacke-sn-01-25-2023-5-am>



(Audició comentada d'un fragment del disc.)



(Vermut final al jardí de la galeria.)



Bilal Dídac P. Lagarriga (São Paulo, Brasil, 1976)

Ha publicat nombrosos llibres d'assaig, poesia i narrativa en català i castellà, centenars d'articles (principalment al diari *Ara*) i una vintena de llibres traduïts de l'anglès i el francès. A més de l'escriptura, la seva recerca creativa inclou l'experimentació sonora (amb la publicació de 9 discs sota el nom *Un caddie renversé dans l'herbe*), la fotografia i el vídeo. Ha rebut diverses beces de recerca i creació com Barcelona Crea 2022; Barcelona Producció 2006; Generación 2005 Caja Madrid; KRTU (Generalitat de Catalunya) 2002 i 2004. El seu treball s'ha vist en exposicions individuals i col·lectives des de 1996, entre d'altres a: Fundació Metrònom (1997-1998); Centro Galego de Arte Contemporánea (1999); Festival Zeppelin CCCB (2000); La Capella (2003 i 2007); Galeria H2O (2013 i 2024). De 1999 a 2010 va mostrar les seves intervencions sonores a diversos festivals i centres d'art del món (Buenos Aires, Nova York, Londres, París, Berlín, Copenhague, Biennal de Torí, Salonika; Àmsterdam, Madrid). Actualment treballa en el projecte expositiu "Acceptar la mort -o voleiar-la" a la Galeria H2O (Barcelona).

Ha fet recerques a la biblioteca Fondo Kati de Timbuctú, Malí (2005-2006) i a la biblioteca Cheikhoul Khadim de Touba, Senegal (2017-2023) per al desenvolupament dels seus treballs escrits i visuals.

Des de 2012 ha comissariat diversos cicles de conferències per a l'Oficina d'Affers Religiosos (Ajuntament de Barcelona); Biblioteques de Barcelona; Direcció General d'Affers Religiosos (Generalitat de Catalunya) i ha participat en nombroses xerrades, tallers i taules rodones sobre interculturalitat i diàleg interreligiós, islamofòbia i el vincle islam-ecologia a diverses universitats (Sarajevo, Barcelona, Girona, Madrid, Córdoba, Pamplona, Lleida).

El 2005 funda a Barcelona oozebap, associació dedicada al diàleg intercultural i a la difusió d'experiències i reflexions culturals, polítiques i espirituals de l'Àfrica i el món islàmic, principalment amb la traducció i publicació de llibres.

Web: <https://oozebap.org/bilal/>

Instagram: [@un_caddie_renverse_dans_herbe](https://www.instagram.com/un_caddie_renverse_dans_herbe)

Correu: didac@oozebap.org